

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

Uj alakulások előtt.

Erdélyi református anyaszentegyházunk nagy, szinte mondhatnók életbevágó fontosságú alakulások előtt áll. Az 1904. év nov. hó 10 napján megnyilt második budapesti országos református zsinat által alkotott törvényeknek életbeléptetése alkalmából szükséges intézkedések s egyuttal egyházi szervezeti változtatások azon teendők, a mely május 25-én megnyiló egyházkerületi közgyűlésen megoldásának, a melyek megtételétől sokan az anyaszentegyház megelevenedését, ujéletét és nagyarányu gyarapodását várják.

Be fognak-e teljesedni ezek a reménységek? Ki lesz-e küszöbölve egyházkerületünkből a belviszály magva?

Ezekre a kérdésekre mi magunk határozott és biztos feleletet aligha adhatnánk. Emberé a munka, Istené az áldás. Egy dolog azonban egészen bizonyos. Ha azzal a bizonyos jóakarattal, önmérséklettel és az anyaszentegyház iránt való és buzgó szeretettel fogadják egyházkerületünk vezető emberei mindegyformán a célba vett s törvény által rendelt javaslatokat, a mely körültekintéssel s a különböző érdekeknek a mely lehető figyelembe vételével kontempláltattak azok, akkor áldás, megelevenedés és virágzás lesz azoknak gyümölcse.

Hol lesz az ütközőpont?

Ugy hisszük, hogy egyházkerületünk közgyűlési szervezetének kérdésénél.

Épen azért nagy körültekintéssel és megfontolással kell megoldanunk azt a kérdést, hogy miként alkossuk meg egyházkerületünk közgyűlési szervezetét Csaknem negyven esztendő telt el azóta, hogy egyházkerületünk mai szervezetét megalkottuk, csaknem negyven év óta tart az elégtelenség, hogy egyházkerületi közgyűlésünk összealkotása tarthatatlan, békés és zajtalan munka helyett pártharcoknak, sokszor személyi érdekeknek színtere. A többi testvérkerületekben egymásra százra megy a kerületi közgyűlések tagjainak száma; nálunk szinte négyszáz. Oly szám, amely lehetlenné teszi a higgadt tanácskozást. Szervezetünk ezen része már a születés pillanatában sem volt életképes. A szervezetben a lekipásztorok merőben háttérbe szorultak és elkedvetlenedtek, mert csak az esperesek és a jegyzők voltak a kerületi gyűlés hivatalos tagjai, s mellettük egy-két lekipásztor, mint választott képviselő, holott a tanárok, akkor mintegy harminc, mint ilyenek, mindannyian hivatalos tagjai voltak és hivatalos tagjai ma is, szám szerint százan, köztük azok is, kik kormányi kinevezés útján nyertek tanári széket. A gondnokok száma meghaladja a százat. A választott képviselők

Szerkesztőség és kiadóhivatal

hová a lapba szánt kéziratok

==== reklamációk és ====

előfizetési pénzek küldendők

==== Maros-Vásárhely, ====

Szentgyörgy-utca 9. szám.

==== ev. ref. lelkészi lakás. ====

egyik ciklusban talán a világiak, a másokban a lekipásztorok közül kerülnek ki nagyobb számban. E körülmény igen könnyen a világiak és egzháziai egymás elleni harcára vezet, s elvet-heti magvát egy áldatlan küzdelemnek.

Ha egyházkerületi gyűléseink egészséges életműködését biztosítani akarjuk, gondoskod-nunk kell róla, hogy a mostani tarthatatlanul nagy létszám felényire apadjon s a papi és vi-lági valamint a tanítói és tanári elem kellő arányban legyenek tagjai egyházkerületi közgyű-lésünknek, mely főfeladatának azt fogja tartani, hogy az egyházkerületünk igazgatótanácsának működését irányítsa, számba vegye, ellenőrizze, s az egészséges egyházi élet-tevékenységet min-den irányban és az egész vonalon segítse és biztosítsa.

Erdély vallásfelekezetei szerint.

Most amikor az oláhok mindenféle fészkelődnek és tiltakoznak azon törvényjavaslat ellen, mely isko-láikban a magyar nyelvnek mint államnyelvnek tani-tását követeli, — nem lesz éreketlen az oláhság, főfészkeibe bepillantunk és megnéznünk, hogy mennyire lenyomják már itt erejökkel és számukkal a magyarságot. — Az oláh izgatónak meleg ágya a gör. keleti és gör. katolikus egyház, mely jóformán mind oláhból áll. Papjai és tanítói pedig féktelenül ápolják a magyar gyűlöletet. Az igazi magyarságot Erdélyben a reformátusok és unitáriusok teszik. Ezek után nézzük Erdélyt vallásfelekezetei szerint.

Az erdélyrészi egyházak között, a hivek számát tekintve, a görög-keleti a legnagyobb. A görög-keleti román egyház feje Magyarországon a nagyszebeni érsekség, kilencszázharminc parókiával, háromszázhar-minchárom leányegyházzal és összesen kilencszáz-kilencvenhat pópával; a karánsebesi püspökség három száznolcvanhat parókiával, negyvenegy leányegyház-zal és négyszázhat pópával; az aradi püspökség háromszázhatvannégy parókiával száztizenhat leány-egyházzal s négyszáznégy pópával; a nagyváradi püspökség kétszázhatvanhat parókiával, kétszázhatvanöt leányegyházzal és mindössze kétszázhat pópával; a magyarországi görög keleti román metropolita tehát kétezerharminchat parókiának, hétszázharmincöt leány-egyháznak és ezekben kétezernolc pópának a főható-sága. A metropolita az erdélyrészi vármegyében hét-százhatvanöt iskolát tart fenn, a hozzátartozó egész területen ezernolcszázhatvanhatot, s a tanítóinak 1,212.161 koronát és 91 fillért fizet. Az elemi iskolá-kon kívül tizenhat felsőbb népiskola, három tanítóké-

pezde, két gimnázium, egy alreáliskola is tartozik és az egyházmegyék székhelyén egy-egy papnevelő intézet.

A görög-katolikus egyház fejének, az érseknek Balázsfalva a székhelye. Az érsekhez a saját egyház-megyén kívül a nagyváradi, a szamosujvári és a lu-gosi püspökség tartozik. A halászfalvi érseki egyház-megye területén van hétszázhuszonhárom parókia, hatszázhuszonhárom leányegyház és hatszázhatvannolc pap, ötszázötvennégy leányegyház és kétszázhatvanhárom pap, a szamosujvári püspökségben négyszáznolc-vankilenc parókia, százkilencvenkét leányegyház és ötszázöt pap, a lugosi püspökségben százhatvanhárom parókia, kétszázhatvanhárom leányegyház és százötven-hét pap, a görög katolikus egyházhoz tehát összesen ezeröttszáznegyvenhárom parókia és ezerhatszáznegy-venkét leányegyház tartozik ezerhatszázhuszonegy pappal. Az érsekség az erdélyrészi vármegyékben nyolcszázötvenegy iskolát tart fenn, egész területén ezernolcvankilencet. Az állam erre az esztendőre 227.200 korona segítséget adott a görög-katolikus egy-háznak, ezenkívül egyházi könyvek kiadására 400,000 koronát folyósított neki.

Az evangélium szerint reformált egyházkerületnek tizenkilenc megyéje van Erdélyrészen és ötszázharminc-kilenc községe ötszáznegyven lelkésszel. Az egyház-hoz tartozó 74.576 iskolaköteles gyermekből 62.157 jár iskolába. A tisztán felekezeti iskolák száma ötvenöt, az állam százkilencvenhatot támogat. A református ta-nítói állások száma kétszáznyolcvannégy. A népiskolán kívül teológiai fakultust is tart fenn a református egy-ház négy évfolyammal és öt tanárral, fenn tartja a nagyenyedi Bethlen-kollegiumot, amelyben elemi iskola, gimnázium és tanítóképző van, a kolozsvári, maros-vásárhelyi, székelyudvarhelyi, zilahi, szászvárosi és sepsiszentgyörgyi kollegiumot, amelyek csaknem mind gimnáziumot, elemi iskolát és hozzájuk való internátust foglalnak magukban.

A római katolikus püspökség, melyet a státus vezet, tizenhat kerületre oszlik; ezekben van kétszáz-huszonkilenc egyházközség, háromszázkilencvennyolc pappal. Van még a püspökség területén huszonöt Fe-rences, négy minorita, egy örmény mechitarista kolos-tor, továbbá kilenc Ferences, hat irgalmas és egy Orsolya rendi apácázárda. A püspökséghez tartozó fel-sőbb iskolák: a gyulafehérvári papnevelő, a vajdahu-nyadi Ferences szeminárium, a szamosujvári algimnázium és a székelyudvarhelyi, csiksomlyói, brassói, gyu-lafehérvári, kézdivásárhelyi, kolozsvári és marosvásár-helyi főgimnázium. Van még Csiksomlyón kántor- és tanítóképző, Nagyszebenben pedig Ferences tanítónő-képző. A statusnál alkalmazott gimnáziumi tanárok száma százhat, a kétszázötvenkét felekezeti iskolába 33,681. gyermek jár.

Az ágostai evangélikus (szász) egyház tíz kerü-letre oszlik, amelyben kétszázötven parokia van, nyolc-

vanót mellékközséggel. Az egyházhoz tartozó iskola-köteles gyermekek száma 34.095 volt. de valóban több járt iskolába 34.644. Az egyház kétszázhetvenhárom népiskolát tart, azonkívül Szebenben, Medgyesen, Segesváron, Brassóban és Besztercén főgimnáziumot, Szebenben tanítóképzőt, Segesváron pedig tanítónő-képzőt. Alkalmaz nyolcvan középiskolai tanárt, hatszázharminchat tanítót és ötven tanítónőt. A népiskolákra évenként 650.000 koronát, a felsőbb iskolákra 400.000 koronát ad az egyház, amelynek iskolái és egyházi költségvetése évenként harmadfél millió korona.

Az unitárius egyháznak kilenc kerülete van száz-tizenkét anyaegyházzal és ötvenkilenc fiókközséggel. Összesen száznegy papja van, harmincnégy felekezeti népiskolát tart, egy főgimnáziumot, egy papnevelőt, Kolozsvárt egy gimnáziumot, Székelykeresztúron és egy polgári iskolát Tordán.

Az örmény-katolikusok száma ma már kicsiny. Egyházilag a római katolikus püspökséghez tartoznak, de éppen most sürgetik önálló örmény püspökség fölállítását, amelyben a szertartás nyelve a magyar lenne.

A bárcasági magyar lutheránusok hivatalosan a tiszavidéki ág hitv. evang. egyházkerülethez vannak csatolva. Egy esperességet alkotnak. Számuk nem sok.

Levél,

(egy papnak készülő batátomhoz.)

Tudom, tudom kedves jó barátom,
Ott fogsz élni kis parochiádon.
Kis faludban ünnep nap, vasárnap:
Hirdetője léssz az Úr szavának.

Szép ház lesz a tiszteletes háza,
A ház előtt illatos akácza,
Szép kis ház lesz, egyszerű, nem fényes,
Boldogságra hogyné volna, elég ez?

A kit egykor kiszemeltél régen
Oda viszed kis lakodba szépen,
Akáciombos kis parochiádra,
Vadregényes falusi magányba.

S a mit szőttél, teljesül az álmod:
Lesz majd boldog, vidám kis családod,
Pajkos fiu, barna fürtű lányka,
(Szép anyjának a szakasztott mása.)

Egy világ lesz abba a kis házba:
Szeretnek csodás, nagy világa.
Mit se kívánsz majd a földi jókból,
Az a világ mindenért kipótól!

És ha mégis (hisz ki tehet érte?)
Egy sötét bús gondolat kísértne,
A multból egy szomorú emléked,
Talán egy vágy, melyért szived égett;

S rád az ember örök kinja támad,
Felütöd majd öreg Bibliádat,
S tépelődve a komor estéken
Megnyugtatót lelsz a szent igékben.

Igy fogsz élni, édes jó barátom,
Háborítlan kis parochiádon...
Kis faludban ünnepnap vasárnap:
Hirdetője léssz az Úr szavának.

S ha eljutál a végső határig,
Rendbe lesznek — tudom — számadásid.
Multadra is visszanézhetsz bátran:
Elejétől tiszta, makulátlan.

És ha megszűnt majd az a szív verni,
Melyben nem volt gonosz egy szemernyi,
Megleled már a legfőbb jutalmad:
Mert hisz boldog, ki az Úrban halhat!

Irta: **Trostler József**

Maros-Vásárhely 1907.

Háromszáz esztendő.

A ref. kollégium jubeliuma.

Lélekemelő módon folyt le a kolozsvári ref. kollégium fennállásának háromszáz esztendő jubileuma. Az ősi kollégium még élő tanulói, kik ott nyerték tudásukat, kiképzésüket az ósdi falak közt, nagyrészt eljöttek a jubileum alkalmával Kolozsvárra, hogy együttesen ünnepeljék meg azt a háromszáz esztendő multat, mely jó és balsors között az öreg intézet felett lepergett.

Az ütött, kopott, töredezett méhkasba visszatértek a rajok, hogy a kegyelet érzésével és megilletődéssel vegyék körül annak a háznak minden ködarabját, melyben most a kollégium növendékei tanulnak.

Meghaható és megindító volt nézni a felvonuláskor, midőn a kollégium régi diákjai, ma már mint idős emberek sorakoztak egy sorba, hogy a farkas-utcai templomban megtartandó ünnepélyre felvonulhassanak.

Mennyi emlék rajzolt fel ezeknek a szívébe, midőn a kollégium küszöbét újra átlépték, régi osztálytársak összetalálkozva, újra elbeszélgettek a kollégium udvarán, hová a gyermekkor boldog emlékei fűzik őket. Ez a hatalmas, fekete tömeg, az öreg kollégium régi tanulói, kiket az idő kedélyben, arcbán, cselekvésben egészen másképp formált, úgy, ahogy érettségit tettek, szépen sorakozva megmozdult mindannyian elmentek a templomba ünnepelni és imádkozni.

A nézők lelkében felkelt az a gondolat, ime, mit nevel egy intézet hosszú esztendőkön át, ime ez a vetése a mi iskoláinknak, legyen áldott érte azoknak minden tégladarabja és aki abban az ifjúságot tanítja.

A ref. kollégiumi ünnepély lefolyásáról a következőket közöljük:

A vendégek érkezése.

A jubileum alkalmából már napok óta érkeztek vendégek Kolozsvárra. de a fő zöme a vendégeknek tegnap érkezett meg. A különböző helyekről jövő vonatok tömegesen szállították a kollégium régi tanítványait, valamint az érdeklődőket, kiket nagy számuk miatt alig lehetett elszállásolni. Legtöbben jöttek a délutáni személyvonattal, mely Budapest és Brassó felől 5 óra 15 perc, illetve 5 óra 24 perckor érkezett. A Budapest felől jövő vonaton érkeztek meg az Országos Tanár-Egyesület tagjai, kiket a rendezőség, élén dr. Török István, a kollégium igazgatója, fogadott és üdvözölt

Az ünnepély.

A református kollégium háromszázados ünnepét ma d. e. tartották meg a Farkas-utcai templomban. A református kollégium volt növendékei az intézett udvarán gyülekeztek, honnan 10 órakor vonultak fel a templomba. Itt már nagyszámu közönség gyűlt össze s mire az ünnepély megkezdődött zsufofág megtelt a templom hatalmas hajója.

Az ünnepély sorrendjét a „Jövel Szentlélek Uristen“ című gyülekezeti ének vezette be, mely után dr. Bartók György püspök mondott magas szárnyalásu, gondolatokban szép, megható, gyönyörű imát A jelenlévökre mély hatást tett ima után a kolegium ifjuságának énekkara Händl „Rinaldó“ című dalművéből énekelt egy részletet, szép betanulással és preciz előadással.

A kollégium történetét dr. Török István kollégiumi igazgató ismertette, nagy tudással és széleskörü ismerettel. Dr. Török Istvánnak, a kollégium történetéről szóló három kötetes munkája már megjelent, melyből most csak egyes részleteket idézett a kiváló igazgató. A kollégium ifjuságának ének-zenekara adta elő ezután Huberth „Öseink emléke“ című művét, melynek végeztével Bethlen Ödön gróf, a kollégium főgondnoka fogadta az üdvözléseket

Bethlen Ödön gróf főgondnokot üdvözölték:

a Tud. Akadémia nevében: Böhm Károly;

az egyetem részéről: Schneller István;

Kolozsvár város közönsége részéről: Szvacšina Géza polgármester mondott magas szárnyalásu gyönyörű beszédet;

az Erdélyi Muzem-Egylet részéről: Szamosi János;

a lutheránus egyház nevében: Grätz Mór;

a katolikus gimnázium nevében: Reitly Károly;

az unitárius gimnázium nevében: dr. Gaál Kelemen;

az Országos Középiskolai Tanár-Egyesület nevében: dr. Márki Sándor;

a tanítóképző részéről: Répai Dániel;

a tanítónőkészítő részéről: Kovács Béla;

a polgári iskola részéről: Pallós Albert;

a Bethlen kollégium és a szathmári kollégium nevében: Fogarassi Béla;

a volt tanítványok nevében: Schilling Lajos üdvözölték.

Az üdvözlésekre Bethlen Ödön szép szavakban válaszolt, mely után a közönség a Himnuszt énekelte el, melylyel az ünnepély véget is ért.

Az ünnepségek után az érdeklődök a ref. kollégiumot és a theológiai fakultást tekintették meg.

Az ifjuság egyesülve a kollégium régi tanítványaival, zászlók alatt a temetőbe vonultak, a hol megkoszorúzták az elhunyt tanárok sirjait.

Délután 2 órakor társasbéd volt a New-York-szálloda földszinti termében, mely alkalommal sok beszéd hangzott el.

Délután 5 órakor a tanáregyesület választmányi gyűlése kezdődött meg a kollégium nagytermében.

Isten igéje**A bűn.**

Egyebeknek büneiben részes ne légy. I. Sám 5, 2.

Isten az embert boldogságra teremtette, ezt mondja szent könyvünk, ezt hirdeti az emberi elme is És mégis, szomorú dolog általában véve, boldogtalan az emberiség. Ennek a boldogtalanságnak pedig a bűn az oka Ha bűn nem volna az emberek szívében, boldogok lehetnének mindnyájan; de a bűn el zárja a boldogság utját.

Mi a bűn? Az ember szívének elfordulása Istentől, Isten parancsolatainak megtagadása.

Isten boldoggá akar tenni tégedet, gyermekét s azért azt kívánja tőled, hogy az ő utain, a boldogság ösvényén járj s törvényeit kövesd De te, a magad utain jársz, a te bölcseségednek ösvényein haladsz s tested törvényeit követed. Mint a gyámolatlan vak, rohansz a veszedelembe s mégis azt hiszed, azon az uton találod meg boldogságodat. Jaj neked, ha nem ébredsz fel, jaj neked, ha nem nyílik fel szemed, mielőtt bele esnél a verembe, a kárhozatnak örvényébe!

Ébredj fel, szerencsétlen, boldogtalan nyisd meg a te szemidet, teremtés koronája, mig nem késő; bölcseségednek ösvényén, tested törvényeinek utjában mindinkább eltávolodol attól kinél van az üdvösség a boldogság, a te Istenedtől!

Ha pedig már oda jutottál, mint a hű pásztor mellől gyámoltalan juh a pusztába, a boldogtalanságnak kietlen pusztaságába, állj meg ott s ne szaladj tovább: ime az isten, kit te elhagytál, keres téged, elküldötte éretted, ki az „ut, az élet és igazság“ ki által felvesz téged kegyelmébe, vissza térít még a boldogság utjára.

A bűn az oka az ember boldogtalanságának, azért a bünt kell megölkölnie magában minden em-

bernek, ki vágyik a boldogságra, Isten, ki megengedi a bűnt, kegyelmének erejével el is törölheti azt abban, ki az ő kegyelméhez könyörög.

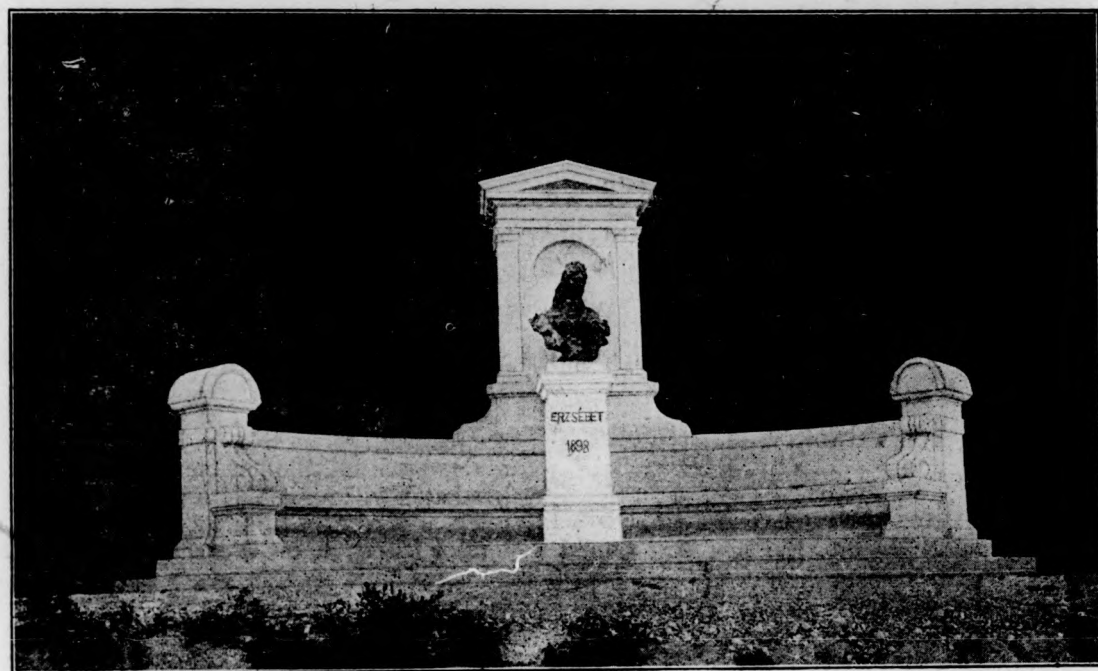
A bűn az oka az ember boldogtalanságának nem a szegénység, nem a szenvedés. Eloszthatod az emberek között a világ gazdagságát, gazdaggá tehetsz minden népeket, de ha szívöket szegényen hagyod, ha az a szív a földhöz van kötve, a bűn miatt boldogtalan marad az ember. Szegény lehetsz, szenvedhetsz a megpróbáltatások sulya alatt: de ha bizodalmas az Úr s egyedül as Ő parancsolatainak engedsz, boldog vagy minden napjaidban.

A gyűlölség, a szeretetlenség és roszakarat, melynek utain jár sok ember, nem Istennek törvényei: azért volt boldogtalan Kain, azért boldogtalan a legtöbb halandó. A szeretet Isten iránt, Isten törvénye: azért volt boldog Ábel s boldogok ma is mindazok, kik a szeretetben járnak.

Maradj meg te is a szeretetben, ez minden törvény betöltése, mert „aki marad a szeretetben, megmarad az Isten is abban.”

„Én Istenem, sok nagy bűnöm
Lelkemet szorongatják stb.

(Citáld 163. dics. 1., 2. és 3 verset.)

Erzsébet-szobor a kolozsvári fellegvárban.

Egyháztársadalmi élet

A marosvásárhelyi várbeli nagytemplom építési ügye. Már több ízben adtunk hirt marosvásárhelyi nagytemplomunk építési ügyének állásáról jelezve, hogy a munka minden akadály dacára szépen halad előre. Gyönyörű lesz a hatalmas nagy templom helyre állított pompás gothikus ivezeteivel. Az egyházi előjáróság gondját most a templom előrészének restaurálása s a főépülethez arányítása is foglalkoztatja, mert a 20 évvel ezelőtt kijavított templom előrész is omladozó állapotban van. A jóságos adakozók buzgalma sem lankad. Közelebbről gróf Teleki Károly buzgó református főúr 1000 koronát ajánlott fel az építkezés céljaira.

Konfirmáció Maros-Vásárhelyt. Ezen egyházközségünkben, az idei konfirmációi ünnepélyt f. é. június hó 2-án tartják meg. Az oktatást mely husvét után kezdődött Tóthfalusi József lelkész, lapunk felelős szerkesztője és Gálfi Sándor s. lelkész teljesítették.

Meghívó. A marosi református egyházmegye „egyházi értekezlete” f. évi június hó 12-én (szerdán) dél előtt fél 10 órakor Mezőbándon a templomban fogja

évi rendes közgyűlését megtartani, melyre a t. tagokat és a t. közönséget tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat. I. Ünnepélyes isteni tisztelet, melyen imát mond Ravasz János esperes és egyházi beszédet tart Kovács László koronkai református lelkész. II. Ezt követi az értekezlet, a melyen: 1. Elnöki megnyitót tart Csontos Olivér az értekezlet világi elnöke. 2. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése. 3. Tóth László titkár jelentése 4. Pénztárnoki jelentés és az egyleti tagok számbavétele. 5. Értekezést tartanak Benedek Dénes az értekezlet egyházi elnöke, Tóthfalusi József az értekezlet egyházi alelnöke és Dr. Ferenci Mihály Zsigmond ügyvéd. 6. Általános tisztujítás. 7. Indítványok. Megjegyzés: Felkérjük a vidéktől megjelenni szándékozó közönséget, hogy részvételüket az elszállásolás és az ebédre való előkészülnt szempontjából a közgyűlés előtt 8 nappal Visky Gyula m.-bándi lelkész atyámfianál bejelenteni sziveskenjenek. Lelkészatyánkfiait megkérjük arra, hogy a meghívókat világi atyánk fiával közölni sziveskedjenek. Maros-Vásárhely 1907. május 23 án Csontos Olivér az értekez. világi elnöke, Benedek Dénes az értek. egyházi elnöke, Tóth László titkár.

Kegyesség útja.

Az ember.

Bizony, az ember a teremtés koronája, a leg tökéletesebb teremtés. Testének csontjai az ércek szilárdságát, vérkeringése a folyamok hullámzó futását, karjai és ujjai a taágak hajlékonyságát örökölték. Emelkedett alakja magasra törő rendeltetését ábrázolja, sugárzó szemei közeli rokonságát igazolják a messze csillagokkal; feje az égi testek alakját, arca a szellemvilág bélyegét viseli. Ámde elméje mélyebb a tenger-nél, sebesebb a szélvésznél, sugárzóbb a napfény-nél és csodásabb az egész világnál: mindeneket áthat, meghódít és magába ölel s vizsgálja az Istenség mély-ségét is. Mindezeknél csodálatosabb a nyelv, a beszéd ereje és mindennél többet ér, hite, szívének igaz sze-retete alkotója iránt.

Elméjének ereje s szívének érzései nélkül az ember a többi teremtéseknél tökéletesebb, de nem lehetne koronája a teremtésnek.

Elméjének ereje hozta létre, teremtette meg azokat a csodás gépeket, melyekkel ma száz mértföldet szaladunk egy óra alatt, ezer mértföldre irunk és beszélünk s írásunkat és beszédünket a következő percben látják és olvassák. S ki tudná előszámlálni mindazon vívmányait az emberi elmének, melyek által uralkodik időn és téren, az órákon és mértföldeken.

Nyelvének, a beszédnek ereje még magasabbra emeli az embert, hite, szívének igaz szeretete alkotója iránt, teremtője mellé viszi a teremtés koronáját.

Bizony, „Isten a maga lelkét leheltette az emberbe a maga képére és hasonlóságára teremtette gyermekét.“

Csak az a szomorú, hogy a teremtés koronája teremtőjének épen azon ajándékait becsüli legkevesebbre, melyek az Isten képe rajta; épen azon tehetségeivel él vissza százszorosán is, melyek által a világ ura. Elméje hányszor tagadja meg, nyelve hányszor káromolja azt a jó Atyát, ki iránt ajándékait legalább hálával kellene viseltetnie, kihez mindennap imával kellene közelítenie?!

Egy-egy ember csak akad, ki nem hazudtolja meg magában Istennek képét; de vajjon nem minden ember Istennek képét hordozza-e? Egy-egy ember csak akad, kit elméjének fénye nem vakít el, ki megőrzi szívében teremtője szeretetét; de hát nem mindnyájan Isten gyermekei vagyunk-e?

Az oktanálmat ragaszkodik az ő szülőjéhez a gyermek tisztelettel és szeretettel néz atyjára és anyjára; miért nem szereti hát minden ember az ő Istenét, teremtőjét, gondviselőjét, szerető Atyját?

Isten minden gyermekének boldogságát munkálja; miért nem akar hát boldog lenni az ember? „Isten elküldötte az ő szent Fiát, hogy valaki hiszen ő benne, el ne veszen, hanem örök életet vegyen:“ miért nem hiszen hát, miért nem akar örökéletet venni az ember.

A természet törvényei, fű fa, virág s minden állat enged az Isten akaratának: engedjen hát az ember is, alázza meg magát nagy kevélységéből, lássa meg, hogy csak egy porszem e világban s szüresse teremtő Istenét a teremtés koronája is!

H i r e k.

Olvasd a bibliát!

Isten, a teremtő.

(Mózes I. k 1, 1—25.)

Kezdetben teremté Isten a mennyet és a földet; új év kezdetén forduljunk ahhoz, ki volt minden teremtett lénynek kezdete előtt; a ki nincs alávetve a mulandó idők törvényinek. Csak az ő kezében vagyunk biztonságban. Az ég és a föld emultak, de az Istennek beszéde örökké megmarad.

Aranymondás. Mily nagyok a te cselekedeteid Uram Mindeneket bölcsen teremtettél; betölt a te gazdagságaidal.

104. Zsolt 24. v.

Oktató jegyzetek:

I. Isten az, ki mindeneket teremtett. Dicső a nagy természet, a csillagos ég, a zúgó tengert, az erdők, mezők pompája. De mindennél drágább az, ki azokat teremté. Örökkévaló Ő és mindenható, ki parancsola és lett. Szent akarata elég volt hozzá, hogy a semmiből előálljon a menny és a föld Egyetlen szavára fényleni kezdett a világosság, létrejöttek a mennyboltozat, a hegyek, a völgyek, a tenger, virulni kezdett a táj. Mikor a természet szépségét virulni látjuk, ahkor érezzük, méltó az Úr, hogy leborulva imádjuk az ő hatalmát és szentségét. Aki az egész mindenséget igéjével alkotta, az szól én hozzám is, mint szerető Atyám a Jézus Krisztus által.

II. Az Isten az, ki mindeneket fenntart. Isten örökkévaló, mindenható, de ő a szeretet is. Azért teremtette a világot, hogy legyen valami, a mire szeretetének áldását árasztthassa. És ő a végtelen bölcsesség is. Szeretete és bölcsesége hatottak együtt, mikor oly törvényeket alkotott, melyek szerint a teremtmények fenn is állhatnak. Mily dicső bölcseségről tanuskodik minden fűszál, minden szálló madár, minden harmatepp. Bölcseségről szól a csillagok járása, a tavasz ébredése és a természet téli alvása.

Mint a hogy a föld csak egy pályán halad a nap körül, ugy a mi életünkben a mi Istenünk legyen a központ, mely mindent irányít; mint a hogy a kis virág a világosság felé igyekszik, mi is a mi Istenünket keressük mindenkor esodálva az ő bölcsességét és szeretetét, ki maga a szeretet.

Egy híres csillagásznak igen elmésen szerkesztett műve volt; láthatók voltak azon a földgömb s az összes bolygók, a mint a nap körül forognak. A csillagásznak volt egy hitetlen barátja, ki készítette ezt? „Magától lett“, mondá a tudós. „Ugyan ne mondj olyan éretlen tréfát“ válaszolt sértődve a látogató. „Nem akard elhinni, hogy ez magától lett“, szólt a csillagász, hogy képzelheted tehát, hogy a világ, a minek ez csak gyarló képmása, magától keletkezett volna? (4. Zsolt 1 v.)

— **Uj kollégiumi magán tanár.** Ravasz László kolozsvári theologiai fakultásunk egyik legkiválóbb nyilvános, a napokban, teljes kitüntetéssel magántanári vizsgálatot tett Sárospatakon. A magunk részéről is szívesen üdvözljük ifju kollegatársunkat s kívánjuk, hogy jó szívét s hozzá fűzött reményeinket Isten segéd-méből hiven beválthassa.

— **A református kollégium zászlója.** A kolozsvári evangélikus református kollégium diákságának régi vágya teljesedett be. Zászlót kapott az ifjuság. Bé-késsy dr, budapesti ügyvéd, a kollégium régi tanítványa selyem zászlót ajándékozott az ifjuságnak a

most lezajló ünnepek emlékére. A zászló egyik oldalát a kollegium művészi kivitelű himzett cimere ékesíti, míg a másik oldalon „A knozsvári ev. ref. kollegium 1907.“ felírás díszlik. A zászlót e hó 23-án vette át a diákság s eztán a kollegium régi dicsőségének ez új jelvénye alatt vonult be a templomba hálaadó isteni tiszteletre.

— **Uj orgona.** Éltető Dániel nagybirtokos Szász-Ludvég egyház ujonnan épült templomába saját költségén — 1800 korona árban — igen szép, diszes orgonát készíttetett. Egyházunk nem most tapasztalja először az Éltető család nemes áldozatkészségét, emez újabb kegyes adomány az előbbieknél betetőzése, igazi koronája. Szász-Ludvégi hiveink, kik eddig századokon át templom és orgona nélkül voltak, hálással áldják a kegyes adakozót, a vallásos lelkületű emberbarátot, Isten megáldó kegyelmét kérik öreá és övéire.

— **A drágulás** valódi országos csapássá készül fejlődni. Főorrása az elégtelenségnek, melylyel lép-ten-nyomon találkozunk. Ez az oka, hogy az emberek az emelkedő bérek és fizetések mellett sem képesek megélni. A drágulás főoka pedig, amint annyiszor elmondottuk, a kartellekben keresendő. Ezek ellen kellene tenni, különben megfojtanak bennünket. Németországban, hol alaposabban figyelemmel kísérik ezeket a fejleményeket, azt találták, hogy főleg az iparcikkek drágulnak. A tíz év előtti árakhoz képest a mezőgazdasági termékek (hus, gabna, szesz, komló stb.) csak 10%-kal emelkedtek, ellenben az iparcikkeknél (juta, karton, gyapotszövetek) az emelkedés 66 5%, az ásványoknál pedig 67% azaz utóbbiak ára hatszorta erősebben emelkedett, mint azoké, mit a gazdák állítanak elő. Történik pedig az akkor, amidőn a tőke bőven van s a tömeges termelés mellett az áraknak le kellene szállani, hanem azért mi agráriusok vagyunk s tehetetlenek.

— **Elhamvadt papilak.** Bánffyhungyad mellett levő Nyárszó községben ünnep másodnapján nagy tűz volt. Leégett 10 telek minden melléképületeivel együtt, valamint Demeter György ev. ref. lelkész parochiája is. A parochiával együtt elhamvadtak az összes hivatali iratok s a régi anyakönyvei a községnek. A tűzet minden valószínűség szerint gyujtogatás okozta. Két oláh familia gyűlölködéséből eredő bosszu műve a gyujtogatás, melyet állítólag az egyik család egy kis gyerekkel követtetett el. A csendőrség folytatja a nyomozást.

Hirek az országból.

— **A politikai helyzet.** Ünnep harmadnapján d. u. 4 órakor folytatták a földmiv. miniszteriumban a cselédtörvény részletei felett való tanácskozást. Ma gyors tempóban folyt a vita, mert végezni kellett az egész anyagzal. Tudvalevőleg a koalíciós pártok szerdán d. e. tíz órakor közös értekezletet tartanak a függetlenségi pártkörben, hogy részletesen is tárgyalják a cselédtörvényt. Emlékezetes még, hogy a legutóbbi értekezleten az a kompromisszumos megállapodás jött létre, hogy egyelőre csak általánosságban tárgyalják a törvényt s a részletek felett később döntenek. Most

tehát végleg határoznia kell a pártoknak, hogy mi legyen a sors ennek a sokat zaklatott törvényjavaslatnak. A mai miniszteriumbeli tanácskozáson igen sok jelentős és lényeges módosításokat ejtettek a törvényjavaslaton s Darányi miniszter nagyon konciliánsnak mutatkozott, de tartani lehet attól, hogy két szakasz: a 33-ik, mely a gazda fegyelmi jogáról intézkedik s a sztrájk-paragrafus még válságot idézhet elő. A hólnapi értekezleten ez a kérdés mindenestre eldő.

— **Deésy Zoltán miniszter lesz.** Az alkotmánybiztosítékok ügye nagyon rosszul áll. A múlt hét csütörtökén tartott minisztertanács ismételtén foglalkozott ezzel a kérdéssel és igen beható eszmecserét folytatott a fölött, hogy lehet-e tovább halasztani az alkotmánybiztosítékok betérjesztését. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter már hónapok óta vár az alkalomra, hogy a Ház elé terjeszthesse az alkotmánybiztosítékokat, de eddig hiába. A múlt héten kijelentette Andrássy, hogy javaslatát még a nyári szünet előtt szeretné betérjeszteni, de ma már alig van erre remény. A kabinetirodából ugyanis hiába várják vissza a törvényjavaslatokat. A kormány érzi, hogy ha a javaslatokat nem nyújtja be, akkor a talajt teljesen elveszti a lába alól. Nagy kérdések megoldása előtt áll a kabinet s nem foghat addig érdemleges munkához, amíg a nemzet türelmetlenségét meg nem szünteti az alkotmánygaranciákkal. Ezért határozta el a minisztertanács, hogy Wekerle újból megsürgeti a dolgot Bécsben.

Ugy látszik, ez a kísérlet is meddő maradt. Legálább azt lehet következtetni abból a körülményből, hogy a politikai világban ismételtén fölmerült Andrássy belügyminiszter lemondásának híre. Ezzel együtt már emlegetik is Andrássy utódját; a szállongó hírek szerint ez nem volna más, mint Deésy Zoltán, a pénzügyminiszterium jelenlegi államtitkárja. Deésy ugyanis le fog mondani az államtitkárságról s mandátumot vállal a geryeszegi kerületben lép föl Deésy, akiről nem most először beszélnek, hogy belügyminiszter lesz.

— **A koronázás jubileuma.** A király negyven éves koronázási jubileumára már most nagy előkészületek folynak. A király június 5-én érkezik Budapestre, ahol ünnepi fogadtatásban részesítik. A kormány már a pünkösdi ünnepek után törvényjavaslatot terjeszt a képviselőház elé, amelylyel a koronázási jubileumot becikkelyezik. Körmöcbányán ezenkívül aranyból jubileumi emlékérmeket vernek, amelyeket június 8-án adnak ki. A király egy különös kegyelmi tényén kívül egész sor magasabb kitüntetés lesz. A kabinet tagjai: Kossuth Ferencz, Günther Antal és Josipovics Géza, továbbá a képviselőház elnöke, Justh Gyula, valamint Popovics és Sztérynyi államtitkárok valószínűleg belső titkos tanácsosok lesznek. A többi kitüntetés rendjeladományozás lesz. Kinevezések a főrendiházban nem lesznek. A jubileumi ünnepek kiemel-

kedő pontja lesz Vaszary Kolos bibornok hercegprímás ünnepi szentbeszéde a Mátyás-templomban. A jubileumi ünnepségeken a politikai, polgári és katonai hatóságok fejein kívül résztvesznek a bécsi udvarnál askreditált diplomaták, továbbá, Aerenthal, Burián és Schönaich közös miniszterek. Ferencz Ferdinánd főherceg trónörökös is Budapestre érkezik a jubileumi ünnepségekre.

— **A sepsiszentgyörgyi székely kiállítás** rendező bizottsága Elekes Béla Háromszék és Kállay Ubul Csikvármegye főispánjai vezetésével küldöttségileg tiszteltett Darányi földmivelésügyi miniszternél csü-törtökön délelőtt. A küldöttségben a többek között Udvarhelyvármegye képviselőjében Dr. Domokos Andor alispán is részt vett. A földmivelésügyi miniszter szívesen fogadta a deputációt. melegsavakban köszönte meg a felajánlott védnökséget és kilátásba helyezte, hogy a kiállítást személyesen fogja megnyitni és a kormánytól kitelhetőleg minden erkölcsi és anyagi támogatást megígért.

Alku a vasuttal.

Kétágu Gergő megakarja látogatni a testvérét, akit a harmadik vármegyébe sodort a véletlen, következőleg elkezdi érdeklődni a módzatok felől, hogy miként juthatna el Bugahátra? A hajdani utazási mód, amikor rácsapott az ember a két lábára és úgy kezdett hozzá, avagy kocsira ült — már elavult. Ekkora utat nem lehet gyalog megjárni, mert kell az embernek az idő és oktalanság azt elpazarolni. Így van valahogy a kocsival is a dolog. Igaz ugyan, hogy két nap alatt érkezik a fakó meg a deres a testvérhez, de mire jó ez, mikor — hír szerint — a vasut öt óra alatt odaszállítja és — ugyancsak hír szerint — sokkal kevesebért, mint amennyi eleséget ember-állat elfogyaszt ezen időben!

Ugyanazért óvatosan kitapasztalva a helyzetet, Kétágu Gergő felkészülődik és gyalogszerrel eljut a vasuti állomásra. A vonat ugyan csak éjfélkor indul, de azért nem árt ott tartózkodni ma este nyolckor, hátha meggondolják a dolgot a bagonyok és elindulnak nélküle!

A jegykiadó ember jelenleg alszik, de más dolga is lévén, egyszer felébred és beül a helyére.

— Adj Isten! — mondja Gergő. — Mék a testvéremhez. Lehet-e bilétát kapni?

— Lehet.

— Mert tudja, beteg szegény és van két eszten-deje, hogy nem láttuk ngymást. A száraz heptika bántja, két gyereke is van.

A vasuti ember rovatos papirosokra hajól, nézi azokat, ir is beléjük valamit, csak úgy felel szóra-kozottan:

— Hm.

— Mert hát — folytatja Gergő — mink is négyen voltunk testvérek, aztán elszakadtunk ki ide, ki oda, Mennyi is Bugahátára a biléta?

— Két forint! veti oda a hivatalos férfiú.

Gergő meghökken s ránt egyet a szürén.

— Kettőt mondott?

— Annyit.

Elmulik pár perc, mire válaszol.

— Sok.

— Már pedig ennek ez az ára.

Igy a vasutas, aki most már többet ir, sőt össze is ad egész hosszú számsorokat, aztán valami örökké csillingelő masinához lép és azon kopogtat.

Ezt alkalmas elnézni, ugy se lát ilyesmit minden nap az ember, mint ahogy tele van millió furcsasággal a világ.

A vasutas hosszú keskeny papirost huz ki a masina alól és azt olvassa.

— Mit mond? — érdeklődik Gergő.

— Mindenfélét. (Már jókedve kerekedik a vasuti férfinak.)

— Mond-e esőt?

— Azt is.

Ujból csönd áll be, az utra készülő ember pedig folytatja az azelőtti gondolkodását.

— Adja egy ötvenért.

— Nem lehet, bácsi, itt nincs alku, mindennek meg van szabva az ára.

— Nem lehet az. Mózsi is enged. alkuszik odahaza, pedig nagyon mondja, hogy ő szabott árakkal működik. Maga is megtehetné!

— Ha rajtam állana, meg is tenném. Így el kell számolnom minden fillérrel.

— Mondja, hogy szögénnyel tett jót. Mert így igaz is. A buza nem fizet jól, napszám nincs most jelenleg, a készlet kell elherdálni. Tudja-e hogy milyen nehéz az élet?

— Igen. (És ir tovább.)

— Tudja-e, hogy a cucilisták drágítanak meg mindent s ezt nekünk kell megszenvednünk! A kenyér árban duplája a réginek. Volt egy lovam el kellett adni, mert nem tellett lakarmányra, aztán, mint ahogy igaz is, mikorra kell, vehetek másikat. Addig se eszik.

— Igen — mondja, talán oda sem hallgatva a vasutas.

— Az én apró cselédeim is hárman vannak, kettő gyerek, egy lány. Mindig ennének, hogy áldja meg az isten a jó egészségüket, de olyan falánkok, akár a fecskéfiók. Sosem lehet nekik eleget adni. Egyik karaj kenyér megy a másik után, mire két tót egymást megcsókolja, elfogy a cipő.

— Hm!

— A nagyobbik tiz esztendő, olyan szépen veti a betűt, hogy az borzasztó gyönyörűség. Minden iskolát kijárt, most az ismétlőbe megy. Nagyon szereti a tanítót, mert hogy feje van és mindent föl szed magába. A másik hitvány, azt mindig leli a hideg

— Hej, hej!

A hivatalnok ujból kopogtat valamit és huzza ki a vékony, hosszú papírszeletet. Aztán olvassa.

— Mikor én apró gyerek voltam — véli Gergő — még nem volt minálunk iskola. Csak azóta lett. Gondoltam már, hogy jó dolog soha sem késő, neki-adom magam vén fejjel a betűnek, de nem ment. Mindennek megvan a maga ideje.

— Persze, persze.

Gergő pipára gyujt, most ez foglalja el minden figyelmét, mert a pipagyujtás igen nagy tanulmány, sőt szakértelem szükségeltetik hozzá, nem lehet úgy szeleburdi módon hozzáfogni, ha azt akarjuk, hogy a maga rendje szerint égjen a dohány.

Mikor aztán kidugja már felét a felül álló pár szem (vagy keresi a fináncot), hirtelen bekiált újra az ember:

— Maga is engedjen, én is engedek. Legyen egy hatvan, vagy hatvanöt, ha már annyira köti magát.

A jegyek ura csak ingatja a fejét mosolyogva.

— Hallja, tisztelt ur, elég azért egy hatvanöt is, ne tartsa mái olyan drágára.

— Volt maga bíró előtt?

— Én nem, de a keresztkomám volt.

— Elitálték?

— Verekedésért félesztendőre.

— Ugye, ott sem lehetett alkudni. Ez nem bolt, az utazás pedig nem kocsikenőcs. Ami az ára azt ki kell fizetni.

— Ki?

— Ki bizony. Persze, csak akkor, ha utazni akar az ember. Mert nem muszáj.

— Hejnye, hejnye, hogy mondhat ilyent. Hiszen tudja, hogy beteg a testvérem és megőrül szögény, ha meglát! Isten neki adck egy hetvenet.

Most nagyon zörög a gép, kívüli emelkedik és lecsapódik a vaskalapács, a vasutas piros karszalagot tesz föl és fejére helyezi a sapkát.

— Jön a vonat; ha utazni akar, váltsa meg hamar a bilétát, mert lemarad. Én most kimegyek, mást nem talál itt helyettem.

— Egy nyolcvanért!

— Kell, vagy nem? Két forint az ára

Kétágu Gergő nagyot sóhajt és leteszi a pénzt.

— Egy hatost adjon legalább vissza.

Akkor már becsukják előtte az ablakot, künn dübörög a vonat, látszik a vashika vörös szeme, megreszket a föld; az ember — összeszedve batyuját — ballag kifelé s ezt dörögögi:

— Kifaggati itt mindenről az embert, aztán hiába az egész. Még csak egy hatost sem engedett.

Sz. Szigethy Vilmos.

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süketéget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** megidült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógyszerárban.

Agrár Takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Mirosvjár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchényi téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek** és érmek vétele és eladása.

2. **Tőzsdei megbízások** teljesítése.

3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételért az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyeresemény már a vevőt illeti.

4. **Sorsjegy igérvények** kibocsátása minden huzásra.

5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**

6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt érték-papírok beváltása.

7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékeltebb kamat mellett.

8. **Osztálysorsjegyek elárusítása.**

9. **Takarékbetétek vétele** könyvecskékre, folyó- és cheque számlára.

10. **Szelvények beváltása** és új szelvényivek beszerzése.

11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.

12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.

13. **Magánpénztárak (Safe deposit)** Értékpapírok, okmányok, ékszerek, végrendeletek stb. tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj melletti bérbeadása.

14. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának

15. **Kivdorlóktól érkező** pénzek, utalványok és chequek legolcsóbb beváltási helye.

Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, am a bank és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk elvilágosítással és utbaigazításokkal.

pénzváltó üzlet hivatalos órá:

dél előtt 8—1 óráig

délután 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvényársaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ IZŰ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„KÖZHASZNU SZÖVETKEZET”

magyar nemzeti alapon álló kultur és humán-célok támogatására alakult pénzüintézet

KOLOZSVÁRT UNIÓ-UTCZA 20.

Elfogad **takarékbetéteket**, naptól-napig számított 5⁰/₀-os kamat mellett és a tőkekamat-adót is az intézet fizeti.

Váltó-leszámitolást és rövid lejáratu **jelzálogkölcsonök folyósítását** kedvező föltételek mellett eszközli.

Tisztviselői törlesztő kölcsönököt folyósít 10—12 évi örlesztésre.

Az intézet most van átalakulóban 300.000 kor. alap-tőkével biró részvénytársasággá, hogy kitüzött feladatait hathatósabban szolgálhassa.

Egy részvény ára: 100 kor., mely apróbb részletekben, az év végéig fizetendő be.

Eddigi kezdetleges helyzetében is már

12000 koronát

osztott ki az intézet magyar nemzeti alapon álló egyházak, iskolák segélyezésére.

A részvényjegyzések folyó évi junius hó végéig
 =====
elfogadtatnak. =====